

til svinehold (grovfoderarealer til kornarealer), idet størstedelen af plantevalget i landbruget er baseret på husdyrproduktionens foderkrav. Radikale ændringer i denne produktion vil derfor medføre ændrede dyrk-

ningsvaner, ligesom begrænsninger i import, prismæssige ændringer på verdensmarkedet eller EF-tilskudsordninger vil medføre ændringer.

Tabel 4. Kornarealets fordeling på vår- og vintersæd, 1.000 ha.

	1978	1979	1981	1982	1983	1984	1985*
Vinterhvede	112	106	141	169	232	323	332
Vinterrug	78	63	50	55	77	122	125
Vinterbyg	1	1	7	19	96	234	62
Vintersæd i alt	191	170	198	243	405	649	519
Vårbyg	1.569	1.621	1.534	1.466	1.251	976	1.033
Andet	16	59	55	59	42	44	53
Korn i alt	1.776	1.850	1.787	1.768	1.698	1.669	1.605

*) foreløbige tal.

Kilde: Oversigt over Landsforsøgene 1983 og Danmarks Statistik.

Kornarealet udgør langt den største andel af landbrugsarealet – i 1983 ca. 60 pct. Som det fremgår af tabel 4, er der sket en markant ændring af kornarealets fordeling på vår- og vintersæd. Fra at udgøre ca. 10 pct. af det samlede kornareal i 1978 dækker vintersæden i 1984 knap 40 pct.

Også for andre afgrøders vedkommende er der sket betydelige arealudvidelser. Arealerne med ærter udgjorde i 1975 ca. 5.500 ha, i 1983 knap 24.000 ha, i 1984 ca. 55.000 ha, og i 1985 var der udlagt ca. 122.000 ha med ærter. Ligeledes er der i de seneste år sket en betydelig udvidelse af arealerne med vinter-raps og vårraps, således er rapsarealerne steget fra 64.000 ha i 1979 til ca. 190.000 ha i 1984.

De nævnte ændringer har ikke alene medført en ændring i forbrugsmønstret af bekæmpelsesmidler, men også en betydelig stigning i anvendelsen af bekæmpelsesmidler, især fungicider og vækstregulerende midler

(jf. tabel 2). Dette skyldes bl.a., at vintersædsarealerne kræver flere behandlinger, jf. tabel 6, og at det ofte vil være hensigtsmæssigt at anvende vækstregulering. I vinterbyg skal der foretages 2 lovpligtige sprøjtninger for at beskytte vårbygarealerne mod svampesmitte fra vintersæden.

Af tabel 5 fremgår, at fungicidforbruget er steget samtidig med det stigende areal med vintersæd. Endvidere fremgår det, at godt 60 pct. af fungicidforbruget i 1984 skyldes anvendelsen af et enkelt virksomt stof (maneb). Maneb er dog ikke repræsentativt for fungicidindsatsens virkning, dels fordi maneb ofte også anvendes som mikronæringsstof på grund af indholdet af mangan, og dels fordi maneb doseres med ca. 2,5 kg/ha af et 70–80 pct.s produkt, mens et af de mest anvendte svampemidler doseres med 0,5 l/ha af et 25 pct.s præparat. Det vil sige, at fungicidvirkningen opnås ved en 16 gange lavere dosering i aktivt stof i forhold til maneb.